

TOEVLUCHTSOORD VOOR BIZONS

Het Wood Buffalo Nationaal Park is de habitat van verschillende diersoorten die ooit met uitsterven bedreigd werden.

BESTE PERIODE

Juni tot medio september.

TIPS

Wild spotten, kanotochten, tal van wandelpaden, Peace Point en in de winter het noorderlicht. Van november tot april zijn de wegen in het park afgesloten.

TRIVIA

Dit uitgestrekte park ligt zo afgelegen dat er maar weinig bezoekers komen. Het omvat drie verschillende landschappen, elk met zijn eigen karakter en natuurwonderen.

Omstreeks 1830 zwierven er waarschijnlijk 40 tot 60 miljoen bizonen door de uitgestrektheid van Noord-Amerika. Toen begon de grote slachtpartij, een tactiek van het leger van de VS in de strijd tegen opstandige indianen. Jagers die bizonen afschoten verdienden niet alleen geld met het vlees, maar werden bovendien beloond met premies. In 1898 waren er minder dan 1000 van deze primitieve dieren over – een paar in Yellowstone Park en in het noorden van Alberta en nog 709 dieren op een farm in Montana. Op het verdwijnen van de bizonen volgde een hongersnood die veel indianenstammen, beroofd van hun belangrijkste voedingsbron, niet overleefden.

In 1906 kocht de Canadese regering de kudde prairiebizonen waar in Montana mee gefokt werd en liet ze in Alberta weer los in de vrije natuur, in het gebied waar nu het Wood Buffalo Nationaal Park is. De dieren kruisten zich met de bosbizonen die daar nog rondliepen, zodat beide ondersoorten van de bizon niet meer raszuiver zijn. De hybriden zijn net als vroeger vatbaar voor ziektes. In de jaren 60 ontdekten men echter per toeval nog een kleine kudde raszuivere bosbizonen in een afgelegen deel van het park. Ze werden overgebracht naar Elk Island, waar hun aantal langzaam toeneemt.

UNIEKE NATUURLIJKE SALINE

Het Wood Buffalo Nationaal Park, dat in 1922 enkel en alleen werd opgericht om de bizon te beschermen, is bijna 45.000 vierkante kilometer groot. Tegenwoordig trekken hier weer ongeveer 5000 bizonen vrij door de toendra, de grootste kudde bizonen ter wereld.

Het schijnbaar onmetelijk grote park ligt zo afgelegen, dat slechts weinig bezoekers de weg erheen vinden. Het strekt zich uit over drie verschillende landschappen, die elk hun eigen unieke natuurwonder in petto hebben.

Langs de zuidelijke en westelijke grens liggen op 500 meter de Caribou- en Birchhoogvlakten, waarin talrijke rivieren diepe, lange kloven uit de zachte ondergrond hebben gespoeld. Door erosie kwamen verschillende fossielen, versteende, lang geleden uitgestorven planten en dieren, bloot te liggen. Deze hoogvlakten zijn bedekt met de typische toendravegetatie van naaldbomen en korstmossen.

Het grootste gebied wordt gevormd door het Alberta Plateau, een deel van het Canadese Schild, dat eindigt in de Slave River en overgaat in een uitgestrekte laagvlakte. Bronnen, die op de helling naar de laagvlakte aan de oppervlakte komen, voeren rijkelijk voedingszouten mee, die in de droge tijd op een 250 vierkante kilometer grote zoutvlakte

Meer dan 5000 bizonen trekken tegenwoordig weer in kuddes door het vrije veld.

neerslaan. In deze voor Noord-Amerika unieke natuurlijke saline hebben zich zoutminnende planten gevestigd die men anders alleen aan zee-kusten aantreft.

ZOET WATER UIT HET CLAIREMEER

Het plateau is een uitgestrekte wildernis met vele bossen en enorme meanderende rivieren, met eindeloos veel meren en talloze moerassen. Het is een karstgebied, waar onderaardse rivieren grote grotten hebben uitgespoeld. Wanneer het dak van zo'n grot instort, ontstaat een schotelvormig gat, waarin op de bodem bijwijlen een meertje glanst. De hierin rondzwemmende vissen zijn er terechtgekomen via ondergrondse waterwegen die met de rivieren in verbinding staan.

In het zuidoosten van het park strekt zich rond het Clairemeer de grootste binnenlandse zoetwaterdelta ter wereld uit. Hier vloeien de rivieren Peace, Athabaska, Slave en Birch samen. Het door deze rivieren afgezette slik vormt een 4800 vierkante kilometer groot wetland met vlakke meren, moerassen, grasvlakten en bossen. De delta is wijk-

plaats en broedgebied voor miljoenen watervogels en paaiplaats voor vissen.

Op de eerste plaats liggen hier de laatste broedgebieden van de met uitsterven bedreigde trompetkraanvogel. Met hun anderhalve meter hoogte zijn het de grootste vogels van Noord-Amerika. Hun verenkleed is helemaal wit, alleen aan de vleugelpunten, kop en poten hebben ze zwarte vlekken. Leefden er in 1941 nog slechts 15 vogels, tegenwoordig broeden er mogelijk ongeveer 200 van deze majestueuze vogels in het park. Om voedsel te vinden zoeken ze vaak de zoutvlakten in het noorden van het park, waar men ze goed kan observeren. 's Winters trekken ze 4000 kilometer naar het zuiden naar de kust van Texas, een vlucht vol ontberingen, die veel vogels niet doorstaan.

Waarschijnlijk leefden er in het gebied van het park 9000 jaar geleden al mensen, want men vond hier talrijke vuurstenen werktuigen uit die tijd. In Peace Point, een typische nederzetting van de oerbewoners midden in het park, leven nu nog vijf families op traditionele wijze als jagers, vissers en trappers.

In het zuiden monden de vele waterlopen uit in een enorm overstromingsgebied.

ALPENWILDERNIS IN CANADA

Het Jasper Nationaal Park in de Rocky Mountains omvat verscheidene vegetatiezones.

BESTE PERIODE

Juni tot medio september.

TIPS

De Jasper Tramway naar het bergstation op de Whistlers met zijn prachtige uitzicht, een rit over de Icefields Parkway, een bezoek aan de Athabascagletsjer (per sneeuwmobiel) en wandelingen over spectaculaire paden.

TRIVIA

In het park liggen vijf van de hoogste bergen van Canada, waaronder Mount Columbia, die met 3747 meter het verst de lucht in steekt.

De Yellowhead Highway tussen Edmonton en Prince George loopt dwars door Jasper, Canada's grootste nationale bergpark. Het is 11.000 vierkante kilometer groot en staat samen met Banff, Kootenay, Yoho Nationaal Park en kleinere parken op de Unesco-werelderfgoedlijst. Het beschermt in totaal 23.000 vierkante kilometer natuur in de Rocky Mountains. Boven brede dalen steken schilderachtig steile, met sneeuw bedekte bergtoppen 3000 meter omhoog. Daartussenin liggen glinsterende gletsjertongen. De berghellingen zijn tot aan de boomgrens met donkere, ongerepte bossen bedekt en in de dalen liggen langgerekte, stille meren, met elkaar verbonden door wild bruisende, zilverachtig glanzende stromen.

In het toeristenplaatsje Jasper, dat midden in het park ligt en het eerste start- en informatiepunt voor bezoekers is, buigt de Icefields Parkway naar het zuiden af. De panoramaweg, met zijn vele uitkijpunten, werd speciaal aangelegd om bezoekers duidelijk te maken hoe mooi het park wel is.

In het zuiden van het park, waar de weg achter de Wilcoxpas naar het naburige Banff Nationaal Park leidt, loopt hij langs de 5,5 kilometer lange en één

kilometer brede ijstong van de Athabascagletsjer. Dit is de imposantste uitloper van het 325 vierkante kilometer grote Columbia-ijsveld, de grootste aaneengesloten ijslaag in de Rocky Mountains, ongeveer 350 meter dik. De witte vlakte wordt omlijst door vijf van de hoogste bergtoppen in Canada, waaronder ook Mount Columbia, met zijn 3747 meter de hoogste berg van het park.

RIVIEREN VOOR TWEE OCEANEN

Naast de Athabascagletsjer brengt de ijskap nog zeven ijstongen voort, waaronder Dome, Kitchener en Stutfield. Zij voeden drie van de grootste rivierstelsels van Noord-Amerika. De Mackenzie, die uitmondt in de Noordelijke IJszee, de Nelson, die via de Hudsonbaai met de Atlantische Oceaan in verbinding staat en de Columbia, die zich in de Grote Oceaan stort. Sinds de 18e eeuw trekt het Columbia-ijsveld zich voortdurend terug, al schijnt dit de laatste tijd in een langzamer tempo te gebeuren.

Ten oosten van de middelste bergketen slingert parallel aan de Icefields Parkway een smallere weg langs de indrukwekkende Maligne Canyon. Tussen steil omhoogstekende bergtoppen voert de weg

De Maligne Canyon leidt naar het turquoisekleurige Malignemeer, dat omlijst wordt door zeer steile rotsformaties.

langs het legendarische Medicinemeer tot aan het 22 kilometer lange Malignemeer.

Het Medicinemeer zorgt in de herfst voor een heel bijzonder schouwspel. Wanneer de Malignerivier, die het meer voedt, namelijk bevriest, valt het meer droog, het water sijpelt weg door de poreuze kalksteenondergrond in een uniek, natuurlijk drainagestelsel onder de grond. Aan het einde van de weg ligt tegen een decor van majestueuze, met sneeuw en ijs bedekte bergen het Malignemeer op de bezoeker te wachten. De ongeveer 97 meter dikke laag sneeuw schittert in een ongelooflijke turquoise kleur, die bijna onwerkelijk en onnatuurlijk lijkt.

De Rocky Mountains ontstonden 135 miljoen jaar geleden bij de botsing van twee continentale platten. Daarbij verhief zich het 4000 meter hoge, 4500 kilometer lange kustgebergte van Alaska tot New Mexico. Deze groei stopte 65 miljoen jaar geleden. Maar nog steeds getuigen bijvoorbeeld hete bronnen van de krachten die onder deze enorme breuk blijven sluimeren.

HOOGALPINE DIERENWERELD

In het Jasper Nationaal Park is een ongelooflijk rijke planten- en dierenwereld bewaard gebleven. Ver over de 1200 planten- en ongeveer 56 zoogdiersoorten bevolken de verschillende leefgebieden van het laaggebergte en de subalpine en alpine gordels.

Het omvangrijkste leefgebied is het subalpine gebied tussen 1800 en 2100 meter hoogte. Dichte bossen van Engelmannsspar, alpenpijn en lodgepole pine lopen omhoog langs de hellingen en door de hooggelegen dalen. In de beschutting van deze bossen leven elanden, muilpierherten, witstaartherten en kariboes, prooien voor hongerige wolven, grizzlyberen, zwarte beren, veelvraten, Canadese lynxen en poema's.

De kwetsbaarste leefruimte van het park is de alpine gordel boven 2100 meter hoogte. Hier overleven alleen nog de taaie zegge, grassen en kleine poolwilgen, voedsel voor de sneeuwgeiten, dikhoornschaapen, fluithazen en marmotten.

Een van de roofdieren van het nationaal park is de Amerikaanse zwarte beer.

